

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1TdoV/10/2018
Identifikačné číslo spisu: 8111011521
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8111011521.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Štefana Micháliku, JUDr. Petra Paludu, JUDr. Petra Szaba a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci obvineného Ing. S. M. pre obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2, ods. 4 písm. b) Trestného zákona a iné na neverejnom zasadnutí konanom 29. apríla 2020 v Bratislave o dovolaní obvineného Ing. S. M. proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. apríla 2018, sp. zn. 3 To 5/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Ing. S. M. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 18. apríla 2017, sp. zn. PK-1T/14/2012, bol obvinený Ing. S. M. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2, ods. 4 písm. b) Trestného zákona sčasti dokonaného a sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, ktoré spáchal tak, že

ako konateľ spoločnosti Z. K. L., s. r. o. so sídlom v E., ul. E. č. XX, IČO: XX XXX XXX, dňa 14. apríla 2009 v E., na základe Zmluvy o kúpe cenných papierov a o kúpe zmenky odpredal spoločnosti R., s. r. o. so sídlom v E., K. S. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpenej konateľkou Ing. K. F., zmenku vystavenú 5. decembra 2003 v Prešove v hodnote 10.000.000,- Sk (331.939,19 eura) splatnú 4. mája 2009 za kúpnu cenu 107.587,50 eura, pričom vedel, že údaje uvedené v tejto zmenke sú falšované, nepravdivé a že samotná zmenka je tým neplatná, pretože vystaviteľ zmenky spoločnosť N., s. r. o. so sídlom v S., ul. K. č. XX, zastúpená konateľom Š. D. nikdy takúto zmenku pre spoločnosť Z. K. L., s. r. o. nevystavila, ale Š. D. vystavil a podpísal blanco zmenku pred notárom JUDr. A. Z. dňa 5. decembra 2003 iba v prospech A. O., ktorému mala zaručovať úhradu prípadných materiálnych škôd na jeho nehnuteľnosti spôsobených Š. D. s rodinou, ktorú v tom čase užívali, pričom spoločnosť R., s. r. o. so sídlom v E. zmenku použila na úhradu svojho dlhu v celkovej sume 107.587,50 eura jednostranným zápočtom voči spoločnosti N., s. r. o. so sídlom v S. za dodaný hutnícky materiál, čím obžalovaný poškodenej spoločnosti N., s. r. o. v likvidácii, so sídlom ul. Š. XXX, XXX XX S.Š., IČO:

XX XXX XXX, spôsobil škodu v sume 107.587,50 eur.

Za to bol obvinenému uložený podľa § 270 ods. 4 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1 Trestného zákona a s použitím § 39 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere päť rokov so zaradením podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona do ústavu na výkonu trestu s minimálnym stupňom strázenia, podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona peňažný trest vo výmere 20.000 eur s tým, že pre prípad úmyselného zmarenia výkonu tohto trestu mu bol podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov, a podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona ochranný dohľad vo výmere dvoch rokov. Poškodená spoločnosť N., s. r. o. v likvidácii bola podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku s nárokom na náhradu škody odkázaná na civilný proces.

Proti vyššie citovanému rozhodnutiu podal odvolanie tak prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ako i obvinený Ing. S. M..

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 18. apríla 2018, sp. zn. 3 To 5/2017, odvolanie obvineného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol (výrok II.) a na podklade odvolania prokurátora napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku zrušil a rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvineného na nezmenenom skutkovom základe uznal za vinného z obzvlášť závažného zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2, ods. 4 písm. b) Trestného zákona a zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, za čo mu uložil podľa § 270 ods. 4, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1, § 38 ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere osem rokov so zaradením podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona do ústavu na výkonu trestu s minimálnym stupňom strázenia, podľa § 56 ods. 1, § 38 ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výmere 20.000 eur spolu s náhradným trestom odňatia slobody podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona vo výmere dvoch rokov pre prípad úmyselného zmarenia jeho výkonu a podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona ochranný dohľad vo výmere dvoch rokov. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona odvolací súd súčasne zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Košice II z 3. novembra 2016, sp. zn. 4T/162/2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 12. decembra 2017, sp. zn. 6To/34/2017, ktorým bol obvinenému za prečin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. b) Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere jedného roka s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov, ako aj ďalšie rozhodnutia na predmetný výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Napokon podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku bola poškodená spoločnosť N., s. r. o. v likvidácii s nárokom na náhradu škody odkázaná na civilný proces (výrok I.).

Dňa 24. augusta 2018 bolo príslušnému prvostupňovému súdu doručené dovolanie obvineného Ing. S. M., podané prostredníctvom ním zvoleného obhajcu a smerujúce nielen proti naposledy uvedenému rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ale tiež rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 18. apríla 2017 (§ 374 ods. 3 Trestného poriadku) a konaniu im predchádzajúcemu, pričom ako dovolacie dôvody boli označené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c), g), h) a i) Trestného poriadku

Čo sa týka vecného odôvodnenia uplatnených dovolacích dôvodov, obvinený sa v podanom dovolaní najskôr veľmi rozsiahlo a podrobne venoval tomu, v čom vidí súčasné naplnenie prvých dvoch z nich, keď treba uviesť, že celá jeho argumentácia súvisí s prečítaním „ukrajinskej“ zápisnice o výsluchu svedka O. (vykonaného v súvislosti s inou trestnou vecou) na hlavnom pojednávaní, ku ktorému malo dôjsť - napriek námietkam obhajoby - na základe pokynu odvolacieho súdu, uvedeného v jeho kasačnom uznesení z 28. októbra 2015, sp. zn. 3 To 4/2015, ktorým bol zrušený prvý vo veci vydaný oslobodzujúci rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 15. októbra 2014, sp. zn. PK-IT/14/2012 (s tým, že hlavným dôvodom zrušenia tohto pôvodného prvostupňového rozsudku mala byť skutočnosť, že odvolací súd považoval za potrebné opätovné dôkladné preverenie tvrdenia poškodeného, že zmenu mal vystaviť v prospech svedka O.). V danom prípade išlo pritom o vo významnej miere rozhodujúci dôkaz, keďže po jeho vykonaní bol napokon druhým vo veci vydaným rozsudkom Špecializovaného

trestného súdu z 18. apríla 2017 uznaný vinným.

Vyššie uvedený dôkaz považuje obvinený za absolútne nepoužiteľný (a teda pokiaľ už aj bol vykonaný, nemal byť braný do úvahy pri hodnotení dôkazov) predovšetkým z dôvodov, ktoré možno zhrnúť nasledovne:

z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že predmetnú zápisnicu predložil poškodený D., avšak vôbec nebolo dokázané, ako sa k nej dostal (vo veci konajúce súdy daný dôkaz akceptovali bez preverenia zákonnosti jeho získania v zmysle § 119 ods. 2 Trestného poriadku);

- zápisnica bola predložená len vo forme kópie, keď v tejto súvislosti bolo poukázané na závery rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 9. mája 2003 vo veci Papageorgiu proti Grécku [je porušením čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ak podstatné dôkazy boli len vo forme kópií a neboli k dispozícii ich originály];

- výsluch svedka O. bol realizovaný na Ukrajine s použitím nezákonného donútenia, resp. jeho hrozby (R 25/1990 - II, R 81/2003) a bez prítomnosti tlmočníka, hoci sám menovaný uviedol, že ruský (nie ukrajinský) jazyk ovláda tak na 70%;

- na hlavnom pojednávaní čítaná výpoveď svedka O. nielen že nebola realizovaná cestou právnej pomoci (§ 531 a nasl. Trestného poriadku), ale o nej nebola ani informovaná obhajoba, čím došlo k porušeniu práva na obhajobu, a tým aj zásady kontradiktórnosti konania (R 81/2003, R 4/1999, R 30/2010);

- nemožnosť čítať zápisnice o výsluchu osoby, v rámci ktorého nebola zabezpečená kontradiktórnosť konania, sa snažili preklenúť súdy tým postupom, že údajne nešlo o čítanie zápisnice o výsluchu svedka (podľa § 263 Trestného poriadku), ale o listinný dôkaz; zápisnica o výsluchu svedka však žiadnym listinným dôkazom, ani dôkazným prostriedkom nie je, ale ide iba o materiálne zachytenie samotného výsluchu, pričom ako listinné dôkazy nie je možné čítať ani zápisnice o výsluchoch osôb, ktoré boli vykonané v iných konaniach;

- v právnom štáte je neprípustné, aby sa bezprostredná a počas všetkých štádií trestného konania ohľadom dokazovanej skutočnosti (v prospech koho bola sporná zmenka vystavená) konzistentná výpoveď svedka O. (v tom zmysle, že zmenka pre neho zo strany D. vystavená nebola) de facto nahrádzala kópiou zápisnice, o ktorej pôvode, spôsobe vykonania a pod. sú pochybnosti.

Záverom k danej časti dovolacej argumentácie obvinený poukázal na to, že podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Českej republiky platí, že „pokiaľ je možné v trestnom konaní na základe vykonaného dokazovania dospieť k viacerým približne rovnako pravdepodobným skutkovým verziam a súd sa prikloní k verzii menej priaznivej pre obvineného, potom porušuje princíp rozhodovania in dubio pro reo a tým aj zásadu prezumpcie nevinoty podľa čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.“

V ďalšej časti odôvodnenia podaného dovolania sa obvinený venoval otázke naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, keď v uvedenom kontexte predovšetkým zdôraznil, že podľa jeho názoru sa dovolací súd pri posudzovaní toho, či skutková veta odsudzujúceho rozsudku „pasuje“ na skutkovú podstatu (a iné hmotnoprávne ustanovenia) nemôže obmedziť iba na prieskum samotnej skutkovej vety, ale v záujme zabezpečenia práva na spravodlivý proces musí súdmi nižšieho stupňa zistenú skutkovú vetu konfrontovať s odôvodnením ich rozhodnutí a vykonaným dokazovaním, nakoľko opačný prístup by bol čisto formalistickým chápaním (naformulovaná skutková veta by predstavovala trestný čin, avšak odôvodnenie napadnutých rozhodnutí a vykonané dokazovanie by preukazovali opak).

- Ak ide o posudzovaný prípad, v tomto sa konkrétne vo veci konajúce súdy nemali vôbec vysporiadať s otázkou vedomostnej zložky jeho zavinenia (vo forme úmyslu), keď presnejšie zo skutkovej vety napadnutého rozsudku síce vyplýva, že bol odsúdený za danie do obehu zmenky, o ktorej mal vedieť, že v nej uvedené údaje sú nepravdivé, resp. falšované, ako k danému záveru súdy dospeli však už z ich rozhodnutí zistiť nemožno. Dokázané tiež navyše ani nebolo, kto predmetnú spornú zmenku vyplnil, ako bola táto uvedená do obehu, či rovnako ani to, že by on sám (ktorý zmenku následne ďalej použil) vedel o údajnej dohode medzi poškodeným D. a svedkom O., čo zmenka zabezpečuje a ako ju možno, resp. nemožno použiť. Uvedené tak predstavuje podľa obvineného zásadné pochybenie súdov pri právnom posúdení jeho zavinenia, ako i porušenie zásady prezumpcie nevinoty.

- Za ďalšie relevantné (z pohľadu uplatneného dovolacieho dôvodu) pochybenie oboch súdov označil obvinený aj riešenie predbežných otázok v zmysle § 7 Trestného poriadku, t. j. otázok iného právneho odvetvia, majúcich podstatný význam z hľadiska určenie jeho viny. K odôvodneniu uvedeného pritom najskôr úvodom zdôraznil, že hoci obsah spisu tvoria aj kópie publikácii z oblasti zmenkového práva (tieto boli predložené k odôvodneniu jeho odvolania), teoretické závery daného právneho odvetvia, aplikovateľné na danú vec, súdy vo svojich rozhodnutiach ani len nespomenuli a nie to ešte, že by sa s nimi vysporiadali. Následne obvinený v podanom dovolaní odcitoval niektoré pasáže zo spomínanej odbornej literatúry týkajúce sa bianko zmenky a možnosti jej prevodu s tým záverom, že túto možno prevádzať jednoduchým odovzdaním, pričom jej nadobúdateľ má právo ju vyplniť. Pre predmetný prípad preto platí, že ak by aj bolo preukázané (čo nebolo), že sporná zmenka bola pôvodne vydaná pre svedka O., tento ju úplne legálne mohol dať jemu (resp. jeho spoločnosti), pričom následne on, pokiaľ nemal vedomosť ohľadne súvisiacej vyplňovacej dohody, ju mohol akokoľvek vyplniť. Opäť teda i v danom ohľade má význam už skôr spomínaná skutočnosť, a síce, či vedel o obsahu vyplňovacej dohody k bianko zmenke (táto však vôbec nebola v konaní dokazovaná).

Napokon v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku obvinený namietal uloženie mu peňažného trestu aj spolu s náhradným trestom odňatia slobody (pre prípad úmyselného zmarenia jeho výkonu), keď k tomu uviedol, že hoci je pravdou, že vo všeobecnosti zákon uloženie takého druhu trestu za danú trestnú činnosť pripúšťa, avšak bolo povinnosťou súdov zaoberať sa aj ustanovením § 57 ods. 1 veta druhá Trestného zákona, podľa ktorého súd peňažný trest neuloží, ak je zrejmé, že odsúdený ho nebude schopný zaplatiť. To ale súdy v jeho prípade neurobili a jeho schopnosť zaplatiť ho len „prezumovali“. V žiadosti z 29. mája 2018 o upustenie od výkonu peňažného trestu uviedol, že nie je schopný tento trest zaplatiť a že rovnaká situácia bola už pri jeho ukladaní.

Na základe vyššie uvedených skutočností záverom dovolania obvinený dovolaciemu súdu navrhol, aby tento vyslovil, že napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu (v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa a konaním predchádzajúcim) došlo k porušeniu zákona, a to predovšetkým v ustanoveniach § 2 ods. 4, ods. 9, ods. 10, ods. 12, ods. 18, ods. 19, ods. 20, § 7 ods. 1, § 34, § 119 ods. 2, ods. 4, § 168, § 263, § 269, § 327 ods. 1, § 531 a nasl. Trestného poriadku, ako aj v ustanoveniach § 15 až 17, § 34 ods. 4, § 56, § 57 ods. 1, § 221, § 270 Trestného zákona a zároveň aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu z 18. apríla 2018, ako i jemu predchádzajúci prvostupňový rozsudok z 18. apríla 2017 zrušil a vec prikázal súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Obvinený tiež v súlade s § 380 ods. 4 Trestného poriadku dovolaciemu súdu navrhol prerušiť výkon trestov mu uložených, a to až do rozhodnutia o podanom dovolaní.

Dňa 11. septembra 2018 bolo Špecializovanému trestnému súdu doručené vyjadrenie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky k podanému dovolaniu v zmysle § 376 Trestného poriadku.

V jeho obsahu prokurátor v prvom rade zdôraznil, že nesúhlasí s tým tvrdením obvineného, že by v jeho prípade došlo k porušeniu práva na obhajobu a vykonaniu dokazovania nezákonným spôsobom, keď okrem odkazu na svoje písomné stanovisko z 11. júla 2017 k odvolaniu obvineného, obsahujúcemu totožné námietky, doslovne argumentoval nasledovne:

„Bolo preukázané, že svedecký výsluch A. O. na Ukrajine pred ukrajinskými orgánmi sa uskutočnil a bol vykonaný pri vyšetrovaní zločinu únosu, obmedzovania na osobnej slobode a vydierania poškodeného Š. D. inými osobami. Z okolností predmetného výsluchu k vyšetrovaným skutočnostiam dostatočne vyplýva, že menovaný svedok, ktorý sa dostavil slobodne a dobrovoľne na územie Ukrajiny podať svedeckú výpoveď, vyšetrovateľom spontánne, dobrovoľne a zrozumiteľne uviedol skutočnosti týkajúce sa prevzatia a vystavenia bianko zmenky od poškodeného Š. D. na Slovensku. Táto skutočnosť bola riadne zaznamenaná a menovaný svedok zápisnicu aj dobrovoľne a slobodne podpísal. Okolnosti vykonaného svedeckého výsluchu nenasvedčujú, že by boli nejakým spôsobom porušené práva a predpisy pri vypočúvaní svedka O., nebolo ani preukázané, že by boli preverované nejaké námietky alebo sťažnosti

svedka O. proti postupu ukrajinských úradov. Do tejto trestnej veci bola zápisnica o predmetnom svedeckom výsluchu zadovážená svedkom Š. D., ktorý má nepochybne právo disponovať s ňou, keďže bol v danej trestnej veci v postavení poškodeného. Jej obsah bol na hlavnom pojednávaní oboznámený v tej časti, ktorej sa dotýkal prejednávaneho skutku. Okrem toho bol na hlavnom pojednávaní aj oboznámený listinný doklad o medializovanom vyšetrení zločinu únosu a obmedzovania na slobode, o skutočnostiach ktorých uvádzal svedok D. aj pred senátom Špecializovaného trestného súdu. Uvedená zápisnica ukrajinských úradov v časti zaznamenanej svedeckej výpovede A. O. bola predmetom dokazovania pre potvrdenie svedeckej výpovede D. a spochybnenie tvrdení svedka A. O. pred súdom o jeho nevedomosti o bianco zmenke vystavenej Š. D.. Ukrajina, susedský štát Slovenskej republiky, je členským štátom Rady Európy a spĺňa základné kritéria právneho štátu a dodržiavania procesných pravidiel pri vedení trestného procesu. Vo všeobecnosti medzi listinné dôkazy podľa § 269 Trestného poriadku patria aj doklady a listiny vystavené cudzozemskými úradmi a v cudzej reči.

Nesúhlasím s tvrdením obhajcu za odsúdeného, že predmetná zápisnica je kľúčovým dôkazom pre uznanie viny a odsúdenie Ing. S. M.. Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo svojom uznesení z 28. októbra 2015 pri preskúvaní napadnutého oslobodzujúceho rozsudku nepochybne zistil, že svedok Š.R. D. vystavil pred notárom JUDr. A. Z. 5. decembra 2003 bianco zmenku, a že sa na nej nachádza vlastnoručný podpis. Tento súd ďalej skonštatoval, že:

- svedok Š. D. vo svojich výpovediach tvrdil, že bianco zmenku vystavil pre svojho vtedajšieho spoločníka, svedka A. O.,
- z výpovede notára, že to bola prvá aj posledná zmenku, ktorú overoval za prítomnosti D. a O., možno dedukovať, že to bolo pre svedka O., a
- výpoveď svedka D., že zmenka bola vystavená pre svedka O., potvrdil aj svedok Z. B.

- Napokon druhostupňový súd aj uviedol, že z hľadiska zisťovania, kto bol majiteľom bianco zmenky, a teda kto mal aj riadne a zákonné vyplňovacie právo k bianco zmenke, je významná výpoveď svedka B., že obžalovaného so svedkom D. zoznámil až niekedy v roku 2005, z čoho logicky vyplýva, že svedok D. teda nemohol v roku 2003 vystaviť zmenku pre obžalovaného M..

- Na základe uvedeného vyplýva, že tvrdenie obžalovaného na svoju obranu, že zmenku mu vystavil Š. D., je popreté a vyvrátené viacerými podstatnými a významnými vykonanými dôkazmi, okrem svedeckých výpovedí Š. D., JUDr. Z. a Z. B. aj listinnými dôkazmi, a to dokladom o vyplnenej zmenke, o bianco zmenke, o ktorých pravosti a hodnovernosti niet pochýb, a zápisnicou z ukrajinského vyšetrenia o svedeckej výpovedi A. O.. Z nej vyplývajúca skutočnosť je významnou nielen na posúdenie hodnovernosti svedka A. O. pred senátom súdov, ale aj na potvrdenie existencie a vystavenia bianco zmenky.

- Táto zápisnica bola na dopĺňujúcom hlavnom pojednávaní prečítaná v súlade s ustanoveniami § 269 v spojení s § 119 ods. 2 Trestného poriadku, keďže bola predložená vyšetrovateľom svedkom Š. D.. Svedok A. O. napokon sám potvrdil svoje spoločné obchodovanie so Š. D., od ktorého požaduje 6 - 7 miliónov slovenských korún, kvôli ktorým ho aj žaloval, a že mu pomáhal s podnikaním od počiatku jeho príchodu na Slovensko, a preto je logické tvrdenie Š. D., že na jeho požiadanie v roku 2003 pred notárom vystavil bianco zmenku. To, že by mala byť zmenka vystavená v prospech Z. K. L., s. r. o. v roku 2003, je jasne vylúčené svedeckými výpoveďami pánov D. a B. o tom, že obžalovaný Ing. M. sa zoznámil s D. až v roku 2005 a len vďaka B., ktorý začal spolupracovať s D. po tom, čo tento v dôsledku zistených problémov prestal byť spolupracovníkom s O..

- Mám za to, že na hlavnom pojednávaní bol oboznámený ako kľúčový listinný dôkaz okrem dokladu inkriminovanej indosovanej zmenky doklad bianco zmenky, ktorý predložil Š. D. ešte k svojmu trestnému oznámeniu a vo svojich výsluchoch aj potvrdil, ako mu na stretnutí pri riešení peňažného dlhu jeho firmy Z. K. L., s. r. o., firme N., s. r. o., za nezaplatený dodaný tovar takú bianco zmenku s jeho podpisom ukazoval práve obžalovaný s tým, že on si tam „môže napísať koľko chce“. Z týchto vykonaných dôkazov usudzujem, že kópiu bianco zmenky podpísanej Š. D. mohol získať ešte pred jej vyplnením v súvislosti s uvedeným vyhrázaním zo strany Ing. S. M..

- Je nepochybne preukázané, že menovaný odsúdený mu nechcel za dodaný tovar zaplatiť, a teda vystavená zmenka v mene firmy N., s. r. o., na rad firmy Z. K. L., s. r. o., v roku 2003, keď sa ešte ani nepoznali a spolu neobchodovali je nepravdivá a falošná. Odsúdený jej získaním zlomyseľne, protiprávne a úmyselne započal reťazec vyrovnávania peňažných dlhov smerujúcich k faktickému finančnému zdevastovaniu menovanej firmy Š. D., keďže túto zmenku predložila firma R., s. r. o., žalovaná na rozhodcovskom súde firmou N., s. r. o., za nezaplatenie dodaného tovaru ako zánik jej dlhu v dôsledku jeho započítania s pohľadávkou voči N., s. r. o. Následne bolo zistené, že inkriminovaná zmenka bola na firmu R., s. r. o. prevedená indosamentom (ešte pred vyznačenou jej splatnosťou) od Z. K. L., s. r. o. ako vyrovanie peňažného dlhu.

Tieto všetky skutočnosti boli vykonaným dokazovaním riadne preukázané a nepochybne nasvedčujú o vedomostnej zložke priameho zavinenia odsúdeného pre naplnenie zákonných znakov skutkových podstatí trestných činov falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 alinea tretia a podvodu podľa § 221 Trestného zákona Skutočnosti preukazujúce, kto zmenku vypísal, sú podstatné pre naplnenie znakov inej časti skutkovej podstaty trestného činu podľa § 270 Trestného zákona.

- K obhajobou namietaným teoretickým okolnostiam vyplňovaciego práva a prevádzania blanco zmenky uvádzam, že v zmysle ust. §§ 10 a 17 zákona č. 191/1950 Zb. prevod každej zmenky musí byť dobromyseľný, inak má zmenkový dlžník právo námietok. V danom prípade bolo a je jednoznačne a bez pochyb preukázané, že odsúdený Ing. S. M. nekonal dobromyseľne, keď pri svojej preukázanej vedomosti o existencii blanco zmenky s podpisom D. z 5. decembra 2003, obdobia, keď ho ani nepoznal, a o peňažnom dlhu firmy Z. K. L., s. r. o. voči firme N., s. r. o. z obchodov s plechmi v rokoch 2007 - 2008 previedol zmenku s podpisom D. vyplnenú na ťarchu firmy N., s. r. o. na rad firmy Z. K. L., s. r. o. na inú osobu.

- Podľa samotnej výpovede svedka A. O., tento pozná obžalovaného Ing. S. M. od roku 1991 až 1992, z čias, keď robil s uhlím, s čím podľa svedka obchodoval aj obžalovaný.

S poukazom na uvedené nesúhlasím s vyjadrením obhajcu za odsúdeného, že pri predmetnej zápisnici po jej prečítaní ide o výraznú zmenu v rozhodnutí súdov. Právoplatný odsudzujúci rozsudok je založený na náležitom skutkovom stave zistenom zo zákonným spôsobom vykonaných dôkazov a na správnom právnom posúdení z nich vyplývajúcich skutočností. Nemožno spochybňovať odsudzujúci rozsudok kvôli tomu, že jemu predchádzal oslobodzujúci rozsudok, keďže prvostupňový súd pripustil zmenu právneho posúdenia tých istých preukázaných skutočností.“

Z vyššie citovaných dôvodov (pre nepreukázanie dôvodov dovolania) preto prokurátor navrhol dovolanie obvineného podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa § 378 Trestného poriadku vec predbežne preskúmal a dospel k záveru, že dovolanie obvineného nie je potrebné odmietnuť z formálnych dôvodov [§ 382 písm. a), písm. b), alebo písm. d) až písm. f) Trestného poriadku]. Zároveň však zistil, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (ods. 1) Trestného poriadku, a preto podané dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany

trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Tie sú ako dovolacie dôvody výslovne uvedené v § 371 Trestného poriadku, pričom v porovnaní s dôvodmi ustanovenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť preto striktno obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Na striktnom obmedzení dovolacieho prieskumu je koncepcia tohto mimoriadneho opravného prostriedku založená, a to z dôvodu, že na rozdiel od predošlej právnej úpravy je taký prostriedok dostupný pre obe základné strany v súdnom konaní (obžaloba aj obhajoba - teda nie iba generálny prokurátor), avšak len z určitých, zákonom vymedzených dôvodov. U osobitného subjektu dovolateľa, a to ministra spravodlivosti (ktorý stranou v konaní nie je), je potom okruh dovolacích dôvodov, uplatniteľných v prospech i v neprospech obvineného, rozšírený.

Rešpektovanie zákonného obmedzenia súdom je potom vecou aplikácie jedného zo základných ústavných ustanovení - čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v súlade s ktorým môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobe, ktorý ustanoví zákon. Uvedené obmedzenie platí aj pre tzv. skutkový prieskum, ako bude uvedené ďalej.

A v rámci všeobecného úvodu je nutné napokon dať do pozornosti tiež tú všeobecne pertraktovanú skutočnosť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (k tomu pozri bližšie R 120/2012).

- Pokiaľ ide o posudzované dovolanie obvineného Ing. S. M., námietky tohto v prvom rade smerovali voči prečítaniu „ukrajinskej“ zápisnice o výsluchu svedka A. O. na hlavnom pojednávaní, čím mal byť porušený zákon (viaceré skôr označené ustanovenia Trestného poriadku), keď bolo zároveň poukazované na nezákonnosť súvisiacu s realizáciou predmetného výsluchu na Ukrajine, či následným získaním uvedenej zápisnice pre účely nášho trestného konania.

Čo sa týka otázky správnej subsumpcie predmetnej časti dovolacej argumentácie, ktorú je potrebné riešiť primárne a za správnosť ktorej „zodpovedá“ dovolací súd (a nie obvinený), tak k tomu je nevyhnutné uviesť, že v celom rozsahu ide o námietky spadajúce len pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj v časti, kde sa dovolateľ domáha nepoužitia dôkazu pre

údajné porušenie zákona v ustanoveniach zaručujúcich práva obhajoby [v danom ohľade má totiž zmieňovaný dovolací dôvod postavenie lex specialis vo vzťahu k obvineným súčasne označovanému dôvodu dovolania uvedenému pod písm. c)].

S odkazom na posledne spomenuté podradenie následne z § 371 ods. 4 veta prvá Trestného poriadku vyplýva pre dovolateľa povinnosť už predchádzajúceho vytýkania aktuálne predložených dovolacích námietok, a to za súčasného predpokladu skoršej vedomosti o nich. Ako je pritom zrejmé z obsahu predloženého spisového materiálu, predmetnú procesnú podmienku si obvinený splnil, keď predovšetkým v podanom odvolaní namietal rovnaké skutočnosti, ako boli ním predložené v aktuálne preskúvanom dovolaní. Znamená to teda, že dovolací súd mal oprávnenie a súčasne povinnosť zaoberať sa samotnou vecnou opodstatnenosťou uplatnených dovolacích námietok (z hľadiska možného naplnenia príslušného dovolacieho dôvodu).

Na zdôvodnenie už skôr konštatovaného záveru dovolacieho súdu o nesplnení dôvodov dovolania, je pritom potrebné v danej súvislosti uviesť:

V súlade s ustálenou súdnou praxou platí, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z čoho potom vyplýva, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku iba vtedy, ak mal (má) negatívny materiálny dopad na práva obvineného. K porušeniu práva na spravodlivý proces by pritom mohlo dôjsť len ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje.

Naostatok uvedené plne korešponduje osobitej povahe dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku schopného prelomiť princíp právnej istoty nastolený právoplatným rozhodnutím, keď tiež logicky nie je ani reálne, ani účelné, aby prostredníctvom dovolania boli naprávané akékoľvek porušenia zákona, teda aj také, ktoré z pohľadu obvineného jeho situáciu podstatným spôsobom neovplyvnia.

- Ak ide potom o to, akú konkrétnu „váhu“ mal namietaný dôkaz v preskúvanej veci, na to odpoveď poskytuje predovšetkým odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, z ktorého je zrejmé, že pre žiadne relevantné skutkové závery, nachádzajúce odraz v ustálenej skutkovej vete, nemali informácie vyplývajúce z namietanej zápisnice rozhodujúci usvedčujúci význam. Osobitne je pritom potrebné poukázať v tejto súvislosti predovšetkým na s. 18 druhostupňového rozsudku, kde (o. i.) senát 3T výslovne označil tri iné svedecké výpovede, a síce poškodeného Š. D., Z. B. a notára JUDr. A. Z., ktoré podľa jeho názoru priamo usvedčovali obvineného z neoprávneného použitia vyplnenej blanco zmenky. Odvolací súd následne tiež konkrétne poukázal na tú skutočnosť, vyplývajúcu z výpovede poškodeného na hlavnom pojednávaní 10. júna 2013, že pri stretnutí jeho, svedka B. a obvineného v reštaurácii Čierny barón v Košiciach mal obvinený vytiahnuť blanco zmenku a povedať im, že pokiaľ sa nedohodnú normálne, tak si do zmenky dopíše akúkoľvek sumu, aj pol milióna eur, a potom sa z toho nespamätajú. Za rozhodné (a nie opäť vyplývajúce z namietaného dôkazu) považoval potom tiež to, že v čase vystavenia zmenky poškodený D. obvineného ani nepoznal, keďže ich zoznámil až v roku 2005 svedok B., a teda ani nemohol pre neho v danom čase (t. j. v roku 2003) zmenku vystaviť. A napokon, ďalšími svedeckými výpoveďami - konkrétne Ing. F., Ing. O. a Ing. N. Z., ako aj listinnými dôkazmi, považoval odvolací súd za nepochybne preukázané, že práve obvineným bola dotknutá zmenka uvedená do obehu s následkami vzniku pohľadávok z nej voči spoločnosti N., s. r. o. (ako zmenečnému dlžníkovi).

Aké konkrétne skutočnosti potom považoval za preukázané vyššie prvotne označenými tromi svedeckými výpoveďami prvostupňový súd, je zrejmé zo s. 26 až 27 odôvodnenia jeho rozsudku, na ktoré odôvodnenie v plnom rozsahu odkázal i súd odvolací. Doslovne citujúc relevantné pasáže z uvedených strán:

- „Súd mal nepochybné za preukázané, že na predmetnej zmenke (zv. I č. l. 10 -11) sa bezpochyby nachádza vlastnoručný podpis svedka Š. D.. Vyplyva to jednak z osvedčenia o pravosti podpisu vykonaného Notárskym úradom JUDr. A. Z. dňa 5. decembra 2003 v Prešove a tiež zo samotnej výpovede svedka Š. D. pred súdom, ale aj v prípravnom konaní, že spomínanú zmenku vlastnoručne podpísal ako blanco zmenku na Notárskom úrade JUDr. A. Z.Š. v Prešove dňa 5. decembra 2003 za prítomnosti svedka A. O.. Urobil tak preto, že touto zmenkou ručil za prípadné škody, ktoré by vznikli jeho zavinením na nehnuteľnosti A. O., v ktorej Š. D. dočasne žil so svojou manželkou a dcérou. V zmysle jeho vyjadrenia by si v prípade akýchkoľvek škôd A. O. podľa ich dohody do zmenky dopísal potrebnú čiastku, ktorú by mu Š. D. za spôsobené škody vyplatil. Medzi sebou mali dohodnuté, že A. O. si na blanco zmenku dopíše maximálne sumu 3.000.000,- Sk. Súd mal tým za nesporne preukázané, že existovala blanco zmenka, teda zmenka bez vypísania akýchkoľvek údajov na tlačive, len s pravým a nepochybné vlastnoručným podpisom Š. D.. (...)

- Skutočnosť, že Š. D. podpísal blanco zmenku pre A. O. na Notárskom úrade JUDr. A. Z. v podstate potvrdil aj samotný notár svedok JUDr. A. Z.. Nevedel však jednoznačne potvrdiť, či vystaviteľ zmenky Š. D. podpísal zmenku práve pre A. O., len opisoval okolnosti, za ktorých pravosť podpisu overoval. Pamätal si dokonca na taký detail, čo mali v čase podpisu obaja účastníci, a síce Š. D. a A. O. oblečené, a aj to, že Š. D. si pri podpise zmenky ani nesadol a podpisoval ju na rohu stola. Z výpovede svedka JUDr. A. Z. o tom, že to bola prvá aj posledná zmenka, ktorú overoval za prítomnosti Š. D. a A. O., súd prišiel k záveru, že Š. D. vtedy podpisoval blanco zmenku práve pre A. O..

- Výpoveď svedka Š. D., že zmenka bola vystavená výlučne pre A. O.Š. potvrdil aj svedok Z. B.. Ten i pred súdom dokazoval, že D. mu povedal, že vystavil zmenku pre A. O., ale čistú, a to preto, lebo mala zabezpečovať prípadné škody, ktoré by D. spôsobil O. na majetku v čase, keď mu O. umožnil ubytovať sa s rodinou v jeho priestoroch. Dôležitou skutočnosťou vyplývajúcou z výpovede tohto svedka je aj to, že obžalovaného Ing. S. M. so svedkom Š. D. on zoznámil až niekedy v roku 2005, z čoho potom vyplýva, že svedok Š. D. nemohol ešte v roku 2003 vystaviť blanco zmenku pre obžalovaného Ing. S. M..“

- Ak ide o prečítanú časť z dotknutej ukrajinskej zápisnice o výsluchu svedka A. O., k tomu súd prvého stupňa uviedol (s. 28 a nasl.), že „... mal aj týmto dôkazom za preukázané, že skutočne Š. D. podpísal pred notárom čistú blanco zmenku v prospech A. O. z vyššie spomenutých dôvodov.“ Na s. 30. potom, že: „S použitím aj tohto listinného dôkazu mohol súd objektívnejšie posúdiť skutočnosť, že časť výpovede svedka A. O. o tom, že svedok Š. D. pre neho pred notárom JUDr. A. Z. nepodpísal zmenku, nie je pravdivá. Práve naopak, týmto dôkazom súd uzavrel okruh dôkazov týkajúcich sa pravdivosti notárskeho vystavenia blanco zmenky Š. D. v prospech A. O., ako zábezpeku na náhradu prípadných materiálnych škôd spôsobených na nehnuteľnosti A. O., ktorú užíval Š. D. s rodinou (výpovede svedkov Š. D., JUDr. A. Z., Z. B. a zápisnica o výsluchu svedka A. O. pred ukrajinským vyšetrovateľom prokuratúry).“

- Napokon hodnotenie vykonaných dôkazov Špecializovaný trestný súd uzavrel nasledovným konštatovaním (s. 33): „Po takomto vyhodnotení dôkazov jednotlivo i v súhrne potom vzal súd za dokázané, že obžalovaný Ing. S. M. sa dopustil trestnej činnosti, za ktorú bola na neho podaná obžaloba v konkrétnom rozsahu a takou mierou zavinenia, ako je to podrobne rozšpecifikované v predchádzajúcich častiach tohto rozsudku. Jeho trestná činnosť mu bola jednoznačne preukázaná najmä výpoveďami svedkov Š. D., JUDr. A. Z., Z. B., Ing. K. F., Ing. N. Z. a S. O., ako aj celým radom listinných dôkazov zažurnalizovaných v trestnom spise, na ktoré súd osobitne poukázal.“

- Je síce pravdou, že odôvodnenie prvostupňového odsudzujúceho rozsudku môže vzbudzovať určité nejasnosti/pochybnosti ohľadom konkrétnej sily dovolaním namietaného dôkazu, a to vzhľadom na s. 32 vyjadrený názor súdu prvého stupňa - „naproti tomu“, čo už bolo odcitované vyššie - a síce, že „...k zmene právneho názoru v tom, že pôvodným zrušeným rozsudkom prvostupňového súdu (zo dňa 15. októbra 2014) bol obžalovaný Ing. S. M. spod obžaloby oslobodený a týmto rozsudkom (zo dňa 18. apríla 2017) ho súd uznal za vinného, došlo najmä z dôvodu opätovného dopytania svedka A. O. na

hlavnom pojednávaní dňa 18. apríla 2017 na okolnosti vyplývajúce z jeho výpovede pred ukrajinským vyšetrovateľom prokuratúry a prečítaním listinného dôkazu podľa § 269 Trestného poriadku...“.

- V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné, nad rámec už uvedeného, poukázať na to, že skutočnosti vyplývajúce z predmetného listinného dôkazu a to, že Š. D. A. O. „notársky vystavil čistou zmenku, čo malo byť cieľom toho, že sa poistil, aby ho D. neoklamal“ (s. 28 prvostupňového rozsudku), mal Špecializovaný trestný súd za preukázané už aj pri svojom prvom rozhodovaní, kedy obvineného spod obžaloby oslobodil. Z odôvodnenia jeho rozsudku z 15. októbra 2014 (s. 19 a 20) totiž vyplýva, že „... mal nepochybne za preukázané, že na predmetnej zmenke (zv. I č. l. 10-11) sa bezpochyby nachádza vlastnoručný podpis svedka Š. D.. Výplýva to jednak z osvedčenia o pravosti podpisu vykonaného Notárskym úradom JUDr. A. Z. dňa 5. decembra 2003 v Prešove a tiež zo samotnej výpovede svedka Š. D. pred súdom ale aj v prípravnom konaní, že spomínanú zmenku vlastnoručne podpísal ako biano zmenku... za prítomnosti svedka O.. Urobil tak preto, že touto zmenkou ručil za prípadné škody, ktoré by vznikli jeho zavinením na nehnuteľnosti A. O....“. Aj z toho je zrejmé, že napriek tvrdeniu súdu prvého stupňa nebol dovolateľom namietaný listinný dôkaz pre vyslovenie jeho viny rozhodujúci, ale kľúčovou bola zmena právnych úvah, ktorými sa súd prvého stupňa pri posudzovaní dokázaných skutočností spravoval (s. 21 a 22 jeho rozsudku z 15. októbra 2014 a s. 34 až 36 jeho rozsudku z 18. apríla 2017).

- Ak ide o významné listinné dôkazy, je možné dodať, že odvolací súd zvlášť dal do pozornosti (s. 17) zmluvu z 25. septembra 2003, pred notárom za spoločnosť N., s. r. o. podpísanú svedkom O., a to so spoločnosťou E. A.S., spol. s r. o. o kúpe nehnuteľnosti v katastrálnom území O. (LV XXX), a zmluvu o zabezpečovacom prevode práva z 1. decembra 2003, na základe ktorej spoločnosť N., s. r. o. ako dlžník previedla svoje nehnuteľnosti v prospech veriteľa A. S.. Na predmetný úkon, ako k tomu podotkol odvolací súd ďalej, bezprostredne nadviazovalo vystavenie biano zmenky 5. decembra 2003 pre svedka O. ako zábezpeka - zo strany poškodeného D. - pri využívaní priestorov v uvedenej nehnuteľnosti (ktorá bola prevedená za účelom zabezpečenia peňažnej pôžičky poskytnutej A. S. vo výške 1.680.000,- Sk spoločnosti N., s. r. o.).

- Vyššie zmieňovaným záverom a odôvodneniam vo veci vydaných rozhodnutí korešpondujúce je potom i vyjadrenie prokurátora k podanému dovolaniu, ktorý v ňom správne uvádza, prečo nie je možné súhlasiť s názorom dovolateľa o význame (resp. dôkaznej sile) okolností vyplývajúcich z čítanej časti výpovede svedka A. O. na Ukrajine z hľadiska preukázania jeho viny.

- S poukazom na uvedené možno tak uzavrieť, že nemá v danom prípade relevanciu (je nadbytočné) z pohľadu dovolacieho súdu sa zaoberať tým, či na skutočnosti vyplývajúce z výpovede svedka A. O., uskutočnenej na Ukrajine v súvislosti s inou trestnou vecou, bolo možné prihliadať v rámci preskúmaného trestného konania, pretože uvedený záver dovolacieho súdu by - zjednodušene povedané - nič „na veci“ nezmenil. Tu sa žiada poznamenať, že pozícia dovolacieho súdu je podstatne iná ako pozícia (a zároveň rozsah kompetencií) súdu odvolacieho, ktorý sa napokon v odôvodnení svojho dovolaní napadnutého rozsudku vyčerpávajúcym spôsobom vyjadril k všetkým okolnostiam, údajne nasvedčujúcim nepoužiteľnosti dotknutého dôkazu (zhodne neskôr predostretým obvineným aj v podanom dovolaní).

Napriek tomu považuje dovolací súd za potrebné v tejto súvislosti dodať, že obmedzenia vo vykonávaní dôkazov čítaním zápisníc o skorších výpovediach svedkov podľa § 263 a § 264 Trestného poriadku sa týkajú iba výpovedí urobených v konaní podľa Trestného poriadku. Preto v súlade s § 119 ods. 2 Trestného poriadku v spojení s § 269 Trestného poriadku môže byť zápisnica o výpovedi takejto osoby v inom type konania (napr. v civilnom procese, správnom konaní a pod.) prečítaná ako listinný dôkaz, ak to môže prispieť na náležité objasnenie veci.

Čo sa týka nasledujúcej dovolacej argumentácie, uvedenej na odôvodnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, tak túto treba rovnako odmietnuť ako irelevantnú, a síce v jednej (jej úvodnej) časti s poukazom na to, že obvinený zjavne „nerešpektuje“ rozsah prípustného

dovolacieho prieskumu, niekoľkokrát navyše zdôrazňovaný tiež v judikatúrnej podobe (dovolací súd „iba“ skúma, či súdmi nižšieho stupňa ustálená skutková veta obsahuje všetky znaky príslušnej skutkovej podstaty trestného činu), a v druhej časti (v rámci ktorej bolo upozorňované na údajne nereflaktovanú teóriu a právnu úpravu o bianco zmenkách) potom z dôvodu, že obvinený si zjavne neuvedomil rozdiel medzi skutkovou a právnou námietkou, resp. presnejšie ním tvrdené nesprávne právne závery zakladá na podľa neho nesprávnych či nedostatočných skutkových zisteniach.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že v celom rozsahu v podstate dovolateľ používa na zdôvodnenie spomínaného dovolacieho dôvodu len argumentáciu skutkového charakteru, keď jeho námietky predovšetkým smerujú voči ustáleným skutkovým zisteniam, ktoré sa pretavili do obsahu - pre dovolací súd záväznej - skutkovej vety a ktoré tak boli podkladom pre následnú právnu kvalifikáciu (vo zvyšku sa potom dovolateľ zaoberá aj takými skutkovými zisteniami, nenachádzajúcimi odraz v skutkovej vete, ktoré vôbec nemajú relevanciu z pohľadu použitej skutkovej podstaty - § 270 ods. 2 tretia alinea Trestného zákona, t. j. uvedenie zmenky „do obehu“). Skutkové námietky sú pritom nepodraditeľné nielen pod dovolateľom označený dôvod dovolania, ale pod žiadny pre neho dostupný dôvod (Trestný poriadok umožňuje iba ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky podať dovolanie aj zo skutkových dôvodov).

- Konkrétnejšie, poukaz na nedostatky vo vykonanom dokazovaní, nesúhlas s hodnotením jednotlivých vo veci vykonaných dôkazov, či vo všeobecnosti brojenie voči správnosti a úplnosti zisteného skutku, to všetko sú námietky skutkového charakteru. Za skutkové treba potom rovnako považovať i námietky dovolateľa týkajúce sa údajnej absencie zákonom požadovaného zavinenia v jeho prípade, keď tu okrem odkazu na znenie ustálenej skutkovej vety (keď zavinenie z nej vyplývajúce dovolateľ napokon aj sám potvrdil) možno citovať i závery súvisiaceho stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, uverejneného pod č. 3/2011, v zmysle ktorého dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôže naplniť o. i. ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Z tohto pohľadu je podstatným v skutkovej vete prvostupňového rozsudku ustálené skutkové zistenie, že dovolateľ vedel, že údaje uvedené v predmetnej zmenke sú falšované, nepravdivé a že samotná zmenka je tým neplatná, pretože vystaviteľ zmenky spoločnosť N., s. r. o., zastúpená konateľom Š. D., nikdy takúto zmenku pre spoločnosť Z. K. L., s. r. o. nevystavila, ale Š. D. vystavil a podpísal bianco zmenku pred notárom JUDr. A.H. Z. dňa 5. decembra 2003 iba v prospech A. O., ktorému mala zaručovať úhradu prípadných materiálnych škôd na jeho nehnuteľnosti spôsobených Š.R. D. s rodinou, ktorú v tom čase užívali.

Pokiaľ ide o tvrdenie dovolateľa týkajúce sa údajného nerešpektovania zmenkovej právnej úpravy, k tomu považuje dovolací súd, s prihliadnutím zároveň na výrokovú časť napadnutého právoplatného rozsudku, za žiaduce odcitovať časť z odôvodnenia prvostupňového odsudzujúceho rozsudku, kde tento konkrétne uviedol (s. 32): „Vychádzajúc zo skutočnosti, že bianco zmenka iba podpísaná Š. D. je neúplná, aj keď zákon umožňuje vystaviť takúto bianco zmenku, úplnou sa stáva až jej vyplnením, pričom vyplňovacie právo má iba majiteľ bianco zmenky. Navyše, text vyplnený na bianco zmenke musí byť zhodný s prejavom vôle zmenkového dlžníka existujúcim už v čase jej vystavenia. Objasnenie, kto bol majiteľom predmetnej bianco zmenky a kto mal k nej vyplňovacie právo bolo pre rozhodnutie súdu významné.“ V nadväznosti na uvedené treba potom poukázať i na príliehavú a zákonu zodpovedajúcu argumentáciu súdu odvolacieho na s. 16 a nasl. dovolaním napadnutého rozsudku.

A záverom sa žiada k tomu (vzhľadom na obsah dovolania) už iba zdôrazniť, že v zmysle § 371 ods. 7 Trestného poriadku dovolanie len proti samotnému odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Napokon, pokiaľ ide o „poslednú“ námietku dovolateľa, spočívajúcu konkrétne v tom, že súdy v jeho prípade porušili ustanovenie § 57 ods. 1 veta druhá Trestného zákona, podľa ktorého sa peňažný trest neuloží, ak je zrejmé, že ho odsúdený nebude schopný zaplatiť, k tejto považuje za potrebné dovolací

súd uviesť dve skutočnosti.

Po prvé, námietka uvedeného typu je potencionálne podraditeľná pod iný dôvod dovolania, ako v tomto kontexte uviedol dovolateľ [peňažný trest totiž vo všeobecnosti bolo možné uložiť za súdenú trestnú činnosť, aj výška uloženého trestu bola v rámci Trestným zákonom ustanovených prípustných medzí pre daný druh trestu], a síce pod dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, keď konštatovať záver o „nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia“ by potom bolo možné iba vtedy, pokiaľ by sa sudy v príslušnej veci vôbec nezaoberali tým, či bude alebo nebude dotknutý odsúdený peňažný trest v určitej výške schopný zaplatiť. Ak by sa totiž danou otázkou zaoberali a vzhľadom na zistené pomery by mali za to, že odsúdený bude schopný jemu uložený trest zaplatiť, neskoršie dovolacie námietky tohto o porušení vyššie citovaného ustanovenia Trestného zákona by boli len námietkami smerujúcimi voči skutkovým záverom (išlo by „len“ o iný názor dovolateľa na hodnotenie dôkazov, odlišný od toho, ku ktorému dospeli sudy nižšieho stupňa), a teda námietkami z pohľadu dovolacieho konania irelevantnými.

Po druhé, a to je v posudzovanom prípade rozhodné, ak by aj dovolací súd zistil na podklade vznesenej námietky obvineného porušenie zákona zo strany konajúcich súdov nižšieho stupňa, nebolo by účelné, resp. nemalo by vôbec žiadne opodstatnenie rušiť kvôli tomu napadnuté rozhodnutie v príslušnej časti, keďže z obsahu spisu vyplýva, že uznesením Špecializovaného trestného súdu z 12. novembra 2018, sp. zn. PK-1T/14/2012, bolo podľa § 432 ods. 1 Trestného poriadku právoplatne upustené od výkonu peňažného trestu v sume 20.000 eur (zv. č. VII, č. l. 1608 a nasl.). Aktuálne tak už nie je čo naprávať cestou dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, keďže náprava bola v plnom rozsahu vykonaná už iným súdom na podklade obvineným podanej žiadosti z 30. mája 2018, neskôr tiež doplnenej ďalšími podaniami.

Z dôvodov ozrejmenejších vyššie najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.